

PŘEHVOZDNÍK

INFO PRO OBČANY PŘEHVOZDÍ č. 4/2013

Vážení občané, milí sousedé,

již třetím rokem s vámi slavím Vánoce v roli starostky obce. A tak stejně, jako v předchozích letech mi dovolu, abych vám všem jménem celého zastupitelstva obce popřála především klidné a spokojené prožití vánočních svátků v kruhu nejbližších a nejen dětem hodně radosti z dárků pod stromečkem. Zároveň vám přeji šťastný a optimistický vstup do dalšího roku s letopočtem 2014.

Přijďme si osobně popřát a zazpívat koledy na Štědrý den v 16 hodin k vánočnímu stromu.

Milada Andulová

ŠTĚDREJ VEČER NASTAL...

Štědrý večer je doslova za dveřmi. Cukroví je napečeno, domy se line vůně skořice a hřebíčku a vonných františků, všude zní koledy a mne napadlo, i když u nás oslavujeme narození Ježíška, že byste třeba rádi věděli, jak a kdy se slaví tyto překrásné svátky jinde. V zemích, kde je třesutý mráz a zima doma... Tedy na severu naší zeměkoule, konkrétně ve Finsku, zkrátka tam, kde prý bydlí Santa Claus.

Musím podotknout, že postava Santa Clause vznikla před 80 lety, a že jeho autorem je syn finského emigranta Haddon Sundblom, který ho nakreslil pro reklamní kampaň na Coca-Colu. V té chvíli ovšem nemohl tušit, že se tento usměvavý, vousatý, podsaditý muž v červeném oblečku stane světovým fenoménem a ikonou Vánoc pro další desetiletí, ne-li staletí po celém světě. A i když hlavním důvodem jeho vzniku bylo tehdy to, aby se zvýšil prodej Coca-Coly i v zimě, a u nás v Čechách nosí dárky Ježíšek, musím uznat, že se tento reklamní tah skutečně povedl.

FINSKÉ VÁNOCE

Obdoba našeho Ježíška či amerického Santa Clause se ve Finsku jmenuje Joulupukki. Jeho jméno vzniklo spojením dvou slov, a to *Joulu*, které znamená Vánoce či slavnost na počest zimního slunovratu, a názvu staré finské tradice *nuuttipukki*, kdy se lidé oblékali do kozích kůží.

Toto slovo používali i ve spojení s tradičním obcházením domů po vánoční hostině se zbytky jídla od večere. Slavnostním jídlem je tady sled', rosolli (zeleninový salát s řepou, mrkví, bramborami a nakládačkami), losos, jikry, mrkev s tuřínem, vánoční šunka a studený dezert ze švestek a nesmí scházet perník.

V současné době vypadá finský Joulupukki spíš jako jeho americká verze, přesto najdeme rozdíly. Joulupukkiho dílna je umístěna v Korvatunturi (finské Laponsko) a nikoli na Severním pólu či Grónsku, jak je tomu u jeho amerického kolegy a namísto prolézání komínem během vánoční noci volí jiný způsob doručování dárků. Joulupukki, kterého tradičně hraje otec, dědeček či strýc, klepe na vchodové dveře a při vstupu vysloví otázku „Onko täällä kilttejä lapsia?“ (Jsou zde nějaké hodné děti?). Vždy se nějaké hodné dítě najde...

Jeho tradičním oděvem je teplé červené oblečení, v ruce obvykle drží vycházkovou hůl a cestuje v saních tažených několika soby. V čele spřežení stojí sob *Randolph*. V jedné věci se však tato zvířata liší od Santových spolupracovníků - nelétají. Joulupukki má dokonce i manželku jménem Joulumuori, jejíž jméno v překladu znamená Stará vánoční dáma.

Koledy Finové zpívají rádi a všude - v kostelech, na koncertech, na ulicích, ale i doma.

První svátek vánoční (25. 12.) je dnem klidu a odpočinku. Čtou se knihy, které byly darovány a jí se jídlo, které zbylo ze Štědrého večera. Na druhý svátek vánoční, tedy 26. 12., se přátelé navzájem. A pořádají se různé jako třeba jízda na Stará pověst totiž Štěpán, který byl pracoval v proto je sv. Štěpán jezdců.

navštěvují příbuzní a pokud počasí dovolí, venkovní aktivity, saních či na koni. říká, že mučedník ukamenován k smrti, Herodových stájích, a patronem koní a

Finové jsou ke zvířatům, a tak miláčky dobrůtkami a nezapomenou ani na lesní zvířata, kterým vždy přinesou něco na zub. Myslí ale i na ptactvo. Na dvorech, zahradách a balkónech v zimě zavěšují snopy ovsy, což ptáci vítají, neboť shánění potravy během zimy je v tomto koutu země velice obtížné.

o Vánocích laskaví i krmí své domácí

A ještě něco na závěr. Finské poštovní služby doručí každým rokem něco okolo 50 miliónů pohlednic. Naštěstí zde e-mail ani esemesky zatím nenahradily milé pohlednice od přátel, což se ale nedá, bohužel, říct o nás v Čechách.

Přeji všem krásné a ničím nerušené sváteční chvíle.

Renata Reihserová

VÁNOČNÍ SETKÁNÍ NAŠICH SENIORŮ

Sbor dobrovolných hasičů Přehvozdí, stejně jako každý rok i letos, zorganizoval malé předvánoční setkání se seniory naší obce. V sobotu 14. prosince se tak sešli v místním hostinci, aby si popovídali u pěkného pohoštění a drobných dáreků, které na tuto akci z rozpočtu věnovala obec.

DOTACE PRO ROK 2014

Jménem obce byly podány dvě žádosti o dotace na rok 2014. A to jednak na výstavbu přivaděče pitné vody z Kostelce nad Černými lesy ze Středočeského Fondu rozvoje obcí a měst ve výši 70 % nákladů ceny díla, a za druhé na zateplení budovy obecního úřadu ze Státního fondu životního prostředí ČR ve výši 200 tisíc Kč.

Zda nám dotace budou poskytnuty, se později dozvíte na www.prehvozdi.cz.

Zároveň probíhá výběrové řízení na zhotovitele vodovodního přivaděče. O vítězi řízení vás budeme informovat také na webových stránkách naší obce.

OMEZENÍ PRŮJEZDU OBCÍ VELKÝMI NÁKLADNÍMI AUTY

Na příjezdových silnicích k Přehvozdí byly umístěny zákazové značky (zákaz vjezdu vozidel, jejichž hmotnost a délka přesahuje vyznačenou mez) s dodatkovou tabulkou. Tyto značky jsou rozmístěny jednak v Českém Brodu, Přistoupimi, Tuchorazi a z druhé strany Kozojedech a Kostelci nad Černými lesy. Jsou ovšem jen dočasné, a to s platností od 1. 11. 2013 do 31. 10. 2014. Uvidíme tedy, zda nám toto opatření přinese očekávané snížení průjezdů velkých a těžkých nákladních vozidel, která nám, rezidentům, komplikují jednak chůzi po obci, ale hlavně bezpečný průjezd osobními auty, zejména v serpentínách směrem na Český Brod.

MÁTE ČISTĚ VYMETENÝ KOMÍN?

Připomínáme všem, kdo topí kamny či jinými spotřebiči, kde se spaliny odvádějí komínem, že by měli každý rok nechat svůj komín zrevidovat odborníkem a hlavně ho vyčistit tak, aby neohrozilo samovznícení sazí. Pokud totiž vznikne požár a vy nebudete mít doklad o pravidelné kontrole, pojišťovna vám neuhradí případnou škodu. Tak pozor na to. No, a samozřejmě musíme také dbát na to, aby si Santa, pokud k nám chodí, právě u nás neumazal kabátek, to by byla přece ostuda!

POZOR, ZLODĚJI!

Už se k vám asi doneslo, že se ani naší obci v poslední době nevyhnuly nenechavé ruce zlodějů. Jejich drzost nezná mezí a klidně kradou vytipované věci, konkrétně to byly měděné svody na domě, i když jsou majitelé nemovitosti doma a spí!

Pravděpodobně napřed projíždějí přes den, ale i v noci s vypnutými světly, obcí a tipují si objekty. Vyzýváme vás, abyste byli ostražití a v případě, že uvidíte podezřelé auto, které zajíždí do postranních uliček naší obce a jehož posádka si prohlíží domy a zkrátka se vám zdají podezřelí, neváhejte a dejte jim jasně na srozuměnou, že je dobře vidíte, запиšte si SPZ nebo je vyfoťte mobilem, popřípadě kontaktujte policii.

PODĚKOVÁNÍ VŠEM AKTIVNÍM LIDEM V OBCI

Děkujeme všem, kdo se letos zapojili do dění v obci. A to nejen těm zvoleným, kteří bezesporu letos opět odvedli pro obec dobré dílo, ale i dobrovolníkům. Zkrátka všem ochotným lidem, bez kterých by například většina společenských akcí v obci asi ani nevznikla. Takže, ať už to jsou různé akce kulturní, sportovní nebo jiné, je dobře, že se zde vždy najde ochota vložit vlastní um a přiložit ruku ke společnému dílu.

Všem aktivním Přehvozdníkům tedy rozhodně patří palec nahoru. Děkujeme!

SEŠLOST V KLUBU

Ve druhé polovině října se v klubu Sdružení přátel historie Přehvozdí, který je řádně registrován u Ministerstva vnitra ČR od 28. 8. 2013, a jež vytvořili jeho příznivci v čele s provozovatelem zdejší prodejny v domě s číslem popisným 5, sešly místní seniorky – ženy starší 65 let. Bohužel, ač jich bylo pozváno dvacet, dostavilo se jich jen devět. Ale i přesto se akce vydařila. Dámy si u kávičky s chlebíčkem a zákuskem zavzpomínaly na časy minulé a soudě podle zápisu v Knize návštěv se jim to ohromně líbilo.

MÁ TO SMYSL. TŘÍDĚTE ODPAD

ZA TŘÍDĚNÍM HLEDEJ SPOLEČNOST EKO-KOM

Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM byla v roce 1997 založena průmyslovými podniky vyrábějícími balené zboží. Tato nezisková akciová společnost vytvořila a efektivně provozuje celorepublikový systém, který zajišťuje třídění, recyklaci a využití obalového odpadu na kvalitní evropské úrovni. Pro celý komplex souboru činností zajišťovaných společnostmi se ujal název „Systém EKO-KOM.“

Tento systém, založený na spolupráci průmyslových podniků, měst a obcí zajišťuje, aby odpady z použitých obalů byly spotřebitelem vytříděny, svezeny sběrovou technikou, dotříděny a konečně využity jako druhotná surovina, případně jako zdroj energie.

Společnost EKO-KOM dlouhodobě dosahuje požadované 65% míry recyklace, aby mohla splnit povinnost zpětného odběru a využití obalových odpadů ve standardech vyžadovaných zákonem. Přesto, že z hlediska výsledků recyklace patří mezi přední systémy v EU, z hlediska jednotkových nákladů na tunu recyklovaného odpadu patří mezi systémy nejúspornější. Spolu s českými městy a obcemi tak náš průmysl vytvořil systém třídění a recyklace odpadu, který patří k nejúčinnějším a současně nejefektivnějším v Evropě.

Efektivita celého systému recyklace obalů se opírá o spolupráci s kraji a obcemi. Zefektivnění třídění komunálních odpadů a zvýšení účasti obyvatel na třídění v konkrétních lokalitách, přinášejí úspory všem zúčastněným.

Sběrná síť je v současné době tvořena téměř 214 tisíci kontejnery na tříděný sběr papíru, plastů, skla a nápojových kartonů a v menší míře kovů. Je doplněna pytlovým sběrem a dalšími způsoby sběru jako jsou sběrné dvory a výkupny.

CO MOŽNÁ NEVÍTE....

... 30 PET lahví stačí na výrobu 1 dětské fleecové mikiny, na tričko jich stačí 10

... z 15 obalů na džus nebo mléko se dá vyrobit 1 dětské leoporelo

... z 10 časopisů je 1 krabice na TV

... z 5 skleněných lahví je 1 váza

... ze směsných plastů se vyrábějí např. ohrubníky, protihlukové zástěny k silnicím, plotové plaňky nebo přepravní palety

... recyklované PET lahve nás provázejí každodenně v nové podobě, aniž bychom si to uvědomovali – z recyklátu jsou např. výplně dek a polštářů, náplň spacích pytlů, výplň zimních bund a kabátů, zimní fleecové šály, čepice a čelenky, nebo zátěžové koberce, rohožky či vázací pásy. PET lahve nás zkrátka provázejí na každém kroku.

Třídíme tedy důsledně i napříště. Nejen, že dnes již odpad třídí 2/3 obyvatel Česka, ale nám v Přehvozdí třídění odpadů již hmatatelně přispělo do obecní kasy. Respektive znatelně snížilo vynakládané finance na odvoz směsného odpadu zhruba o čtvrt milionu ročně. Výborně, jen tak dál!

I SILVESTR MÁ SVOU HISTORII

Silvestr a jeho typické bujaré oslavy, stejně jako Vánoce, čerpají z historie našich pohanských předků. V řadě kultur se slavilo ve znamení Římských Saturnálií všeobecným veselím. Dnes už ale asi nikdo nevnímá silvestrovskou oslavu jako oslavu Slunovratu a nevzdává hold slunci jako takovému. Slaví se prostě konec kalendářního roku, zapíjíme dobré i špatné dny roku, který odchází, a doufáme, že nám příští rok přinese jen to nejlepší.

- svatý Silvestr byl kněz, který přežil pronásledování křesťanů za císaře Diokleciána a r. 311 se stal papežem. Zemřel roku 335 a byl jedním z prvních světců, jehož kult se rozšířil po celé Evropě. Silvestrovská noc ale získala na významu, až když se v průběhu 16. století ve většině křesťanských zemí ustálil gregoriánský kalendář a počátek nového roku připadl na 1. leden.
- veselí a zvyky z pohanských dob však církve nepodporovala. Až rozvoj ekonomiky a vědy v 19. století dodal silvestrovské noci dnešní význam. Společnost bohatla a v očekávání ještě lepšího roku slavila Silvestra stále veseleji a okázaleji, s množstvím pokrmů a nápojů.
- na venkově dlouho přetrvávaly některé zvyky, jako např. chození tzv. ometaček - chudých žen, které chodily po staveních, symbolicky ometaly plotnu, aby kamna v novém roce dobře hořela a přály všeho dobrého. Za to pak dostaly almužnu.

- hospodyně nesměly nechat přes noc na prvního ledna sušit vyprané prádlo, protože by to podle pověry znamenalo nebezpečí smrti někoho z rodiny.
- zvyk jíst o půlnoci ovar a křen s jablky pro štěstí pochází z 19. st. Nazdobené chlebíčky, obložené mísy a nejrůznější slané a sladké zákusky zdobí naše stoly teprve zhruba od poloviny minulého století.
- až od konce 19. st. je běžným zvykem půlnoční připitek šampaňským vínem.
- zkratka P.F. je z francouzštiny (pour féliciter) a v překladu znamená „pro štěstí“
- první novoročenku, vlastně omluvenku s obrázkem, poslal v r. 1827 hrabě Chotek, který pro své významné funkce nestačil odpovídat na stále se zvyšující množství blahopřání.

P. F. 2014
**Naším čtenářům přejeme krásné oslavy a
šťastné vykročení do nového roku**

Vaše názory, podněty, nápady a postřehy k dění v obci nám pište na e-mail:

obec@prehvozdi.cz nebo renyreih@seznam.cz.

Redaktorka Renata Reihserová, grafická úprava Eliška Paulová.

Příští číslo 1/2014 vyjde v březnu.

VÁNOČNÍ OMALOVÁNKY

